

Ekoremediacije v urbanem okolju

Ekoremediacije oz. ekosistemske tehnologije in njihova pravilna uporaba imajo posebno v urbanem okolju lahko izjemno pomembno vlogo. Saj lahko direktno in večnamensko preprečujemo, zmanjšujemo ali odpravimo velike vplive, ki jih povzroči človek sebi in naravnemu okolju.

Večnamembnost se kaže v tem, da poleg vplivov na vodo (zadrževanje, čiščenje in ustvarjanja vodnega biotopa) lahko istočasno preprečujemo tudi negativne posledice hrupa, smradu, vetra, prahu itd. Pomembno vlogo pa ERM sistemi igrajo tudi pri izobraževanju in pravilnemu odnosu do narave.

I. Najpogostejši problemi s katerimi se človek srečuje v urbanem okolju in na katere bi lahko bistveno vplivali s ekosistemskimi tehnologijami, lahko razdelimo na naslednje skupine problemov:

1. Vode
 - a. zadrževanje oz. prehitro odtekanje iz asfaltiranih/betoniranih ali kako drugače utrjenih površin
 - b. Takšna voda je tudi onesnažena in ob nalivih povzroča velike probleme v prejemnikih (npr. Pomori rib v Ljubljani, kjer je delež kanalov znaten)
 - c. Z pravilnim zadrževanjem vode (revitalizacijo, ali pravilno gradnjo) bi lahko ustvarili mnoge majhne vodne biotope, kjer bi dosegli določeno biotsko raznovrstnost)
2. Vegetacijske bariere, katerih namen je preprečevanje prenašanja prahu, proti-smradni, protihrupni, proti-vetni itd. Hkrati pa nadomeščanje izgubljenih ekosistemov (mejice)
3. Fitoremediacije onesnaženih področij (npr ob cestah, ob bližinah tovarn, obratov itd)
4. Parkovno urejanje z upoštevanjem ekosistemskih funkcij

II. Kurativni ukrepi.

V večini urbanih naselij se zaradi mnogih razlogov (neznanje, prihranki pri gradnji, nasprotovanje) ekosistemskega pristopa ni upoštevalo. Z različnimi kurativnimi ukrepi lahko vse zgoraj naštetе posledice omilimo, zmanjšamo ali preprečimo.

1. Vode : osnovni namen je, da se določen del vode v urbanem okolju zadržuje in ustvarja določene vodne ekosisteme
 - a. Revitalizacije odvodnih jarkov, odprtih kanalov in vodotokov
 - b. Ureditev puferskih (blažilnih območij ob kompleksnih utrjenih površinah)
 - c. Manjše stoječe vode (tudi razbremenilniki)
 - d. Manjše rastlinske ali druge naravne čistilne naprave
 - e. Restavracija degradiranih zelenic, parkov ali drugih zelenih površin za tro-namembnost vodnega režima
 - f. Ločeno odvajanje voda iz streh oz. ne-onesnažene meteorne vode v na novo kreirane ekoremediacijske sisteme
 - g. Itd
2. Obnovitev, vzdrževanje ali nova izgradnja vegetacijskih pasov, blažilnih con, ki ne bi imele več samo okrasno funkcijo temveč bi z ustrezno izbranimi skupinami rastlin, dreves in grmovja dosegale več-namembnost, glede na konkretne probleme (npr. Hrup, smrad, prah, veter itd
3. Na vseh mestih kjer predvidevamo onesnaženost kot posledica pretekle aktivnosti človeka (npr tovarne – Cinkarna Celje), ali pa to dejansko kažejo analize, lahko z ustrezno izbranimi rastlinami probleme zmanjšamo, ponekod pa tudi odpravimo
4. v mnogih urbanih okoljih so zelene površine zanemarjene niso vzdrževane, zato jih je z ERM pristopi in seveda pravilnim vzdrževanjem ponovno in večnamensko usposobiti.

III. Preventivno planiranje ERM

Vloga ERM in posameznih ekosistemov, rastlin itd je danes tako dobro znana, da se lahko že ob planiranju urbanega posega upoštevajo zelo konkretne oblike zaščite.

Ne glede na nekatere predpise npr odvajanje prvega naliva iz urbanih površin na ČN (kar seveda v praksi večinoma ne deluje ali pa se posledice zaradi obremenitve kanalizacije kažejo malo kasneje – na učinkovitosti ČN, odvodniku itd) bi tudi zaradi racionalnost gospodarjenja z vodo ravnali drugače.

Na kratko vsak planiran poseg v naravo bi lahko z upoštevanjem in izgradnjo ERM mnoge probleme omilil.

IV. Krajinski izgled, ugodno počutje, izobraževalni učinki.